

Õiguskantsler

Kirke Roosaar
Tartu Koduta Loomade Varjupaik
tartu@loomadevarjupaik.eu

Teie nr
Meie 09.09.2021 nr 7-6/211301/2105929

Kassipoegade loovutamisele seatud piirang

Austatud Kirke Roosaar

Õiguskantsleri poole pöördunud inimene tõi esile, et Tartu Koduta Loomade Varjupaigas on kehtestatud reegel, mille kohaselt ei loovutata kassipoegi üle 65-aastastele inimestele. Inimene leidis, et selline tingimus on vanuseliselt diskrimineeriv.

Leian, et tingimus, mille kohaselt ei anta kassipoegi üle 65-aastastele inimestele, on tõepoolest vastuolus võrdse kohtlemise põhimõttega. Loomulikult peab loomade varjupaik lähtuma hüljatud loomale uue omaniku leidmisel looma heaolust, kuid looma loovutamisest keeldumine üksnes inimese vanusest lähtudes pole lubatud.

Õiguskantsleri pädevus

[Õiguskantsleri seaduse](#) § 19 lõike 1 kohaselt on igaühel õigus pöörduda oma õiguste kaitseks õiguskantsleri poole taotlusega kontrollida, kas riigiasutus, kohaliku omavalitsuse asutus või organ, avalik-õiguslik juriidiline isik või avalikke ülesandeid täitev füüsiline või eraõiguslik juriidiline isik järgib põhiõiguste ja -vabaduste tagamise põhimõtet ning hea halduse tava.

Kodutute loomade püüdmine ja pidamine ning neile omaniku leidmine on kohaliku omavalitsuse ülesanne ([loomakaitseaduse](#) § 5 lõiked 1 ja 3). Tartu linn on andnud selle ülesande mittetulundusühingule. Seega täidab varjupaik selles osas avalikku ülesannet.

Inimese vanuse arvestamine kassipoegade loovutamisel

Avaldaja selgitas, et kui ta soovis näha üht varjupaigas olevat kassipoega, teatati talle, et varjupaik ei loovuta kassipoegi üle 65-aastastele inimestele. Ta käis varjupaigas ka koos oma tütreaga, kes kinnitas, et on valmis võtma kassi enda hoolde, kui kass peaks elama kauem kui tema omanik. Avaldaja teatel oli varjupaiga töötaja öelnud, et see ei ole piisav, sest tütar ei ela koos temaga ning vanem inimene ei saa kassipoja pidamisega hakkama.

Tartu Koduta Loomade Varjupaiga pääsblas on teade, et „seoses varjupaika tagastuvate loomade suure arvuga ei väljasta me alla 2-aastseid loomi üle 65-aastastele kodanikele“. Varjupaiga esindaja selgitas, et niisugusel tingimusel on peamiselt kaks põhjust. Kasside eluiga küünib kuni 20 eluaastani. Varjupaika on sattunud palju loomi, kelle omanikud on surnud või ei ole suutnud

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

vanuse tõttu looma eest enam hoolitseda (näiteks nad on pidanud minema hooldekodusse). Samuti oli varjupaiga esindaja seisukohal, et vanematel inimestel on sageli sellised põhimõtted või harjumused, mis ei ole kooskõlas tänapäevaste lemmikloomapidamise põhimõtetega (nt et kassid ei pea olema steriliseeritud/kastreeritud, loomi ei ole vaja vaktsineerida, kassidele võib söögiks anda piima ja inimtoidu ülejääke, kassid võivad vabalt ringi liikuda). Varjupaik annab üle 65-aastastele inimestele siiski vanemaid kui kaheaastaseid kasse, kuna need on juba väljakujunenud iseloomuga loomad ning sellise looma võtmine on turvalisem nii kassile kui ka tema uuele omanikule.

Põhiseaduse § 12 lõikes 1 on öeldud, et kõik on seaduse ees võrdsed. Kedagi ei tohi diskrimineerida rahvuse, rassi, nahavärvuse, soo, keele, päritolu, usutunnistuse, poliitiliste või muude veendumuste, samuti varalise ja sotsiaalse seisundi või muude asjaolude tõttu. Selle alusel on keelatud ka vanuse tõttu diskrimineerimine.¹ Vanusest tingitud erinev kohtlemine on lubatud juhul, kui sellel on asjakohane eesmärk ning järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet.

Varjupaiga loovutatavate loomade heaolu tagamine on asjakohane eesmärk. Küll aga ei saa pidada põhjendatuks loomasoovija vanusepiiri kehtestamist, millega määratakse, kellele kassipoegi loovutada ja kellele mitte. Paraku ei ole võimalik inimese eluiga ette teada, samamoodi võib ka kasside eluiga olla erinev. Kuigi kassipoega võttes võtab inimene endale pikaajalise kohustuse, tuleb arvestada ka inimese enda võimet hinnata, kas ta suudab pakkuda loomale head kodu. Arvesse tuleb võtta ka inimese lähedaste kinnitust, et nad on valmis võtma looma oma hoole alla, kui looma omanikuga peaks midagi juhtuma.

Seejuures võimaldab varjupaik vanematel inimestel võtta vanemat kui kaheaastast kassi. Ka üle kaheaastaste kasside loovutamisel ei saa välistada seda, et kass elab oma omanikust kauem.

Ei saa nõustuda ka seisukohaga, et vanematele inimestele ei saa kassipoega anda mõne kassipidamise harjumuse tõttu. Selline seisukoht on eelarvamuslik ega õigusta vanema inimese halvemat kohtlemist. Inimestele on võimalik selgitada, millised on varjupaiga ootused looma edasise elu korraldamise suhtes, või kehtestada looma loovutamisel tema pidamise kohta kindlad tingimused.

Loomade varjupaigal on õigus hinnata, kas looma loovutamisel on eeldatavalt tagatud tema heaolu. See aga ei anna alust teha looma loovutamise otsust üksnes loomasoovija vanusest lähtuvalt.

Soovime Teile jaksu tänuväärse töö tegemisel ja tänan Teid selle eest.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Kristiina Albi 693 8404
Kristiina.Albi@oiguskantsler.ee

---

¹ RKÜKo 07.06.2011, nr [3-4-1-12-10](#), p 32-33.